

Nahum

Nahum 1

- 1. De last** Dit is de algemene titel of opschrift van alle bezwaarlijke profetieën. Zie Jes. 13:1, en Jes. 15:1, en Jes. 17:1, en Jes. 19:1, en Jes. 21:1,11,13; Jer. 23:33,34; Hab. 1:1; Zach. 9:1, en Zach. 12:1; Mal. 1:1. # Zec 9.1 12.1 Mal 1.1 **van Nineve.** Dat is, over, of aangaande de stad Nineve, die eertijds geweest is de hoofdstad van Assyrië; en versta hier, door Nineve, niet alleen de stad zelve, maar ook het gehele koninkrijk van Assyrië. **Het boek des gezichts van Nahum,** Dat is, het boek, waarin het gezicht of de profetie, die Nahum geopenbaard is, beschreven staat. **den Elkosiet.** Dat is, die te *Elkos* geboren is, een dorp gelegen in *Galilea*, of zo anderen schrijven, in den stam van Simeon, nog in wezen zijnde ten tijde van *Hieronymus*. Nergens wordt aan deze plaats gedacht in de Heilige Schrift dan hier alleen. Anderen menen dat *Elkos* is de naam van het geslacht van Nahum.
- 2. Een ijverig God** Dat is, God is jaloers, te weten, over zijn eer; zie Jes. 9:6, niet kunnende lijden dat nevens Hem enig afgod geëerd en aangeroepen wordt. **en een wreker is de HEERE, een wreker** Die niet ongestraft laat de zonde tegen zijn heilige majesteit begaan, noch de tirannie tegen zijn uitverkoren volk. **is de HEERE, en zeer grimmig;** Zich zeer vertoornende over degenen, die zijn volk mishandelen of vervolgen. Hebr. *enen Heere, meester of bezitter der grimmigheid*, of, van den hittigen toorn; zie Gen. 14:13. **een wreker is de HEERE aan Zijn wederpartijders, en Hij behoudt den toorn Zijn vijanden.** Maar over zijne uitverkorenen ontferm Hij zich als een Vader over zijne kinderen. Zie Ps. 103:8,9,10, enz.
- 3. De HEERE is lankmoedig,** Zie Exod. 34:6, en Num. 14:18. **doch van grote kracht, en Hij houdt den schuldige geenszins onschuldig.** Des HEEREN weg is in wervelwind, De zin is, de Heere vertoont zichzelf verschrikkelijk en geweldig; zie Ps. 18:8. **en in storm, en de wolken zijn het stof Zijner voeten.** Verg. Ps. 104:3.
- 4. Hij scheldt de zee,** Dat is, bestraft. De profeet beschrijft de macht, die God heeft over de zee, rivieren en velden. Waarvan zie voorbeelden, Exod. 14:22; 2 Kon. 2, Ps. 66:6, en Ps. 106:9, en Ps. 107, Jes:4, Luk. 8:24. De zin is: die zulke grote dingen doen kan in de wateren en op de aarde, die kan ook wel, als het Hem belieft, het rijk der Assuriërs veranderen. **en maakt ze droog,** Dat is, Hij kan ze droogmaken als het Hem belieft. **en Hij verdroogt alle rivieren; Basan en Karmel kwelen,** Zie van *Basan* Ps. 22:13, en van *Karmel* 2 Kon. 19:23. **ook kweelt** Te weten, van zijnen toorn, of vanwege de grote en langwijlige droogte, weshalve de aarde geen vruchten kan voortbrengen. Verg. Joel 1:10,12. **de bloem van Libanon.** Dat is, de bloemen die op den berg Libanon wassen.
- 5. De bergen beven voor Hem, Of, schudden van Hem. en de heuvelen versmelten;** Verg. Micha 1:4; Amos 9:13. **en de aarde licht zich op voor Zijn aangezicht,** Gelijk in de aardbevingen pleegt te geschieden. Anders: *de aarde brandt voor zijn aangezicht*. De zin is, indien het God den Heere liefde, Hij kon wel de ganse wereld met vuur verbranden, gelijk Hij eertijds Sodom en Gomorra gedaan heeft; of, Hij kan de aarde van droogte en van dorheid doen verbranden en tot as worden. Zie 2 Sam. 5:20. **en de wereld, en allen, die daarin wonen.**
- 6. Wie zal voor Zijn gramschap staan, Of, kan. en wie zal voor de hittigheid Zijns toorns bestaan? Of, kan.** Zijn grimmigheid is uitgestort als vuur,

en de rotsstenen worden van Hem vermorzeld.

7. De HEERE is goed, Te weten, over degenen, die Hem vrezen en dienen. Hij is ter sterkte in den dag der benauwdheid, en Hij kent hen, Dat is, Hij heeft hen lief, Hij zorgt voor hen, Hij neemt zich hunner aan, gelijk Ps. 1:6. **die op Hem betrouwen.** Of, *die op Hem hopen*, die hunne toevlucht tot Hem nemen, die zich op Hem verlaten.

8. En met een doorgaanden vloed Dat is, door een vijandelijken inval, die overal lopen zal, zal Hij Te weten, God de Heere. hare plaats teniet maken. Of, *en met den doorgaanden vloed zal Hij Te weten, God de Heere. hare te weten Nineve's plaats ten verderve, of tot vernieling maken;* dat is, Hij Te weten, God de Heere. zal maken dat de plaats van Nineve het verderf zelf zij, en tot niet gebracht worde, te weten, door de Meden en Chaldeën. **zal Hij Te weten, God de Heere. haar plaats te niet maken;** Dat is, de stad Nineve zelve. Het is een gemene wijze van spreken in de Heilige Schrift, dat de plaats van enig ding wordt gezegd te vergaan als het ding zelf vergaat. Alzo Dan. 2:35; Openb. 12:8. **en duisternis zal** *Duisternis* betekent hier allerlei grote jammeren en ellende, gelijk Joel 2:2; Micha 7:8, en elders. **Zijn vijanden vervolgen.** Te weten, des Heeren, of van het volk Gods, en versta hier door *vijanden* de Assyriërs. Anders: *en Hij zal de duisternis zijne vijanden doen vervolgen.*

9. Wat denkt Of, *wat beeld gij u in tegen den Heere?* De zin is: God zal u, o gij koning van Assyrië, en u, gij machtige stad Nineve, niet altijd zo laten woeden. **gijlieden** Gij Assyriërs. **tegen den HEERE?** Of, *van den Heer. Hij zal* Hebr. *Hij maakt ene voleinding.* Dikwijls wordt de tegenwoordige tijd gesteld voor den tijd, die haast volgen zal, gelijk Gen. 13:15, en Gen. 19:13,14, en Gen. 48:21, en Gen. 50:5,24; Exod. 12:33; Jona 1:3; Matth. 3:10, en Matth. 17:11; hand. 27:6, en 1 Cor. 15:35. # Ac 27.6 1Co 15.35 **zelf een voleinding maken;** Zie de aantekening bij Jer. 4:27. **de benauwdheid zal niet**

tweemaal op rijzen. Of, *zal de tweede reis niet komen.* De zin is: God zal u, o Nineve, met dezen tocht zo onderdrukken, dat Hij niet ten tweeden male zal behoeven te komen, Hij zal u eens vooral ten enenmale uitroeien. Anderen nemen het in dezen zin: Hij zal zijn volk niet ten enenmale laten plagen.

10. Dewijl zij in elkander gevlochten zijn als doornen, Te weten, de Assyriërs, met andere koningen en volken. De zin is: Het zal hun gaan als de in elkander verwarde doornen, welke, als als de landman ze niet uit elkander trekken of scheiden kan, zo werpt hij ze tezamen in het vuur, en verbrandt ze den een met den ander. Anders, *want tot de doornen toe zijn zij benouwd;* dat is, zo verward dat zij hunne toevlucht tot de doornen nemen, om zich daar te verbergen. Het is een teken van grote verwardheid en benauwdheid, als iemand daarheen vlucht, waar hij zich voorzeker kwetsen of bezeren zal. Verg. 1 Sam. 13:6. **en dronken zijn,** Hebr. *en verzopen zijn na hunnen wijn, of zuiperij.* Of, *en als van hunnen wijn dronken zijn;* dat is, zij worden door een verkeerden geest gedreven, die hen doet zwijmelen alsof zij dronken waren, dewijl het hun nu lang alles naar hunnen wens en wil gegaan is. **gelijk zij plegen dronken te zijn, zo worden zij volkomen verteerd,** Of, *zo zullen zij verteerd* Hebr. *opgegeten worden, als geheel,* of volkomenlijk droge stoppenlen. **als een dorre stoppel.**

11. Van u Of, *uit u,* o Nineve. is een uitgegaan, Voor, *zal in het kort uitgaan.* Zie Hag. 1:9. **die kwaad denkt tegen den HEERE,** Dat is, die vuur en vlam uitspuwt tegen het volk Gods. **een Belialsraadsman.** Versta hier Sanherib en Rabsake, dat God hen niet uit hunne hand zou kunnen verlossen. Zie 2 Kon. 18:35; 2 Kron. 32: en Jes. 36. En van het woord *Belial*, zie Deut. 13:13.

12. Alzo zegt de HEERE: Nu wendt de profeet zijne rede tot die in Jeruzalem, welken hij troost met de profetie van de nederlaag en den ondergang der Assyriërs. **Zijn zij voorspoedig,** Hebr. *volkomen, of vrede hebbende;* dat is, volkomen in kracht, of

voorspoedig, God wil zeggen, of zij wel machtig en menigvuldig zijn, dat zij desniettegenstaande door zijn goddelijke hand zullen nedergeveld en vernield worden. **en alzo velen, alzo zullen zij ook geschoren worden,** De profeet Jesaja gebruikt deze zelfde gelijkenis, Jes. 7:20. **en hij zal doorgaan;** Te weten, Sanherib. Zie 2 Kon. 19:35,36,37. **Ik heb u wel gedrukt, maar Ik zal u niet meer drukken.**

13. Maar nu zal Ik In dit vers spreekt God de Heere nog zijn volk aan, gelijk in Hab. 1:12. **zijn juk** Te weten, het juk van den koning van Assyrië; dat is slavernij, of dienstbaarheid. Zie van het Hebr. woord Jer. 27:2. **van u breken,** Hebr. *van op u breken*; dat is, Ik zal het u van den hals nemen, en u daarvan verlossen. **en zal uw banden** Dat is, de banden, met welke u de koning van Assyrië is bindende en in dienstbaarheid houdende. **verscheuren.** Alzo dat gij den koning van Assyrië niet meer zult onderworpen zijn. Verg. Ps. 2:3, en zie de vervulling 2 Kron. 36:22; Ezra 1:1.

14. Doch tegen Of, *doch van u heeft de Heere bevoelen.* **u heeft de HEERE** O gij Ninevieten, of, o gij koning van Assyrië. **bevoelen,** Te weten, aan den koning der Meden en van Babylonië, u met uw volk ten enenmale uit te roeien; dit heeft God alzo over u besloten te zullen geschieden. **dat er van uw naam niemand meer gezaaid zal worden;** Dat is, gij zult zo ganselijk en geheellijk onderdrukt worden, dat er na dezen niemand meer uwen naam voeren zal; of dat men niet meer van u spreken zal, gelijk men tot nog toe gedaan heeft. **uit het huis uws gods zal Ik uitroeien de gesneden en gegoten beelden;** Dat is, uwe goden, die gij aldaar pleegt te aanbidden. **Ik zal u daar een graf maken,** Te weten, in het huis van uw god Nisroch. Zie de voltrekking dezer profetie. 2 Kon. 19:37, en Jes. 37:38. **als gij zult veracht zijn geworden.** Te weten, badat gij met schande en met schade uit het land Juda zult gevlucht zijn, waarover gij in grote verachtzaamheid zult komen bij alle natiën.

15. Ziet op de bergen de voeten Of, *op deze bergen*; dat is, in het land Juda, hetwelk een bergachtig land is. **desgenen,** Of, *van een die goede tijding brengt,* of, *van een Evangelist*; versta dit van de blijde tijding aangaande de slachting van het leger der Assyriërs, en kort daarna van den dood van hunnen koning. Doch dit past ook op de geestelijke verlossing der Joden door *Christus*. **die het goede boodschapt, die vrede doet horen;** Dat is, overwinning en welstand. **vier uw vierdagen, o Juda!** Alsof Hij zeide: Nu moogt gij, volk van Juda, vrij en frank uw heiligen godsdienst oefenen en uwen God loven en danken, hetwelk u een langen tijd herwaarts van de Assyriërs is verhinderd geweest. **betaal uw geloften; want de Belials- man zal voortaan niet meer door u doorgaan, hij is gans uitgeroeid.** Te weten, zijn leger, waaruit 185.000 man, van den engel, en hij van zijne zonen Adramelech en Sarefar verslagen is.

Nahum 2

1. De verstrooier Te weten, Nebukadnezar, de koning van Babel, die veel koninkrijken heeft ingenoemen en vertrooid. **trekt tegen uw aangezicht op,** O Nineve. **bewaar de vesting;** Dit en wat er volgt, spreekt de profeet spottenderwijze, willende te kennen geven dat de Assyriërs met al hun tegenweer niets zouden vermogen. **bezichtig den weg;** Merk er wel terdege op, welken weg de vijand komt. **sterk de lenden,** Dat is, uwe kracht en macht. Zie Job 40:11. **versterk de kracht zeer.**

2. Want de HEERE heeft de hovaardij Jakobs afgewend, Alsof hij zeide: O Assur, nu is de tijd, dat de straf des Heeren ook over u komt, aangezien die nu een geruimen tijd over het volk Gods gegaan is, waardoor de Heere de hovaardij van Jakob heeft vernederd, gelijk Hij tevoren de hovaardij van Israël vernederd had. Anders: *want de Heere is wedergekkerd met de voortreffelijkheid, of, heerlijkheid van Jakob,* dat is, met *Christus Jezus,* gelijk Amos 8:7; te weten, opdat Hij

voortaan zijn volk bijsta, en het niet meer door u late verdelgen, maar veel meer dat Hij u vanwege hetzelfde late verdelgen. Zie 2 Sam. 1:19, van het sieraad of heerlijkheid van Israël. **gelijk de hovaardij Israels; want de ledigmakers** Dat is, de Assyriërs met hun grote heirlegers, die alles geroofd en ledig gemaakt hebben. **hebben ze ledig gemaakt,** De zin is: zij hebben Juda en Israël ledig gemaakt; dat is, zij hebben hun land woest gemaakt en uitgeplunderd. **en zij hebben hun wijnranken verdorven.** Dit kan men bekwaamelijk naar de letter verstaan, doch sommigen verstaan hier door de *wijnranken* de steden en dorpen van het Joodse land; immers werd het Joodse volk meermalen vergeleken bij een wijnstok, zie Micha 7:1. Anderen verstaan hierdoor *zonen en dochters*; enigen: *de vruchten des lands*.

3. **De schilden** In dit vers, en daarna, beschrijft de profeet de gestaltenis en krijgstoerusting dergenen, die met grote machtige heirlegers komen zouden tegen Nineve en de Assyriërs, vijanden der Israëlieten, om hen te bestrijden en te onderdrukken. **zijner helden** Te weten, van den vijand, die Nineve belegeren zou. **zijn rood gemaakt,** Van het bloed der omgebrachte mensen, of versta dit ook van de roodgeverfde kleedren, die velen, inzonderheid onder de krijgslieden der Meden, Perzen, Babyloniërs, enz. droegen; zie Ezech. 23:14. **de kloeke mannen** Zie van dit woord *kloek*, Gen. 47:6, en Exod. 18:21. **zijn scharlakenvervig;** Of, *karmozijnd*. **de wagens zijn in het vuur der fakkelen,** Dat is, hunne wagens varen zo snel en met zulk geweld voort, dat zij over de stenen lopende, vonken vuur geven, waarvan vers 4 breder; en versta hier de legerwagens, die ten strijde bereid waren, in of op welke krijgslieden zaten, daaruit vechtende; zie Joz. 17:16, en 2 Sam. 10:18. **ten dage als hij zich bereidt;** Te weten, ten strijde. **en de spiesen** Hebr. *de dennebomen*. De zin is, gemaakt zijn. Anderen nemen het in dezen zin: Die wagens lopen zo snellijk en met zulk een geweld voort, dat het woud en de

bomen, die daarin staan, schudden en beven. **worden geschud.** Of, *worden gedrield*.

4. **De wagens** Versta, *wagens*, met degenen die op de wagens zitten; zie 2 Sam. 10:18. **razen door de wijken,** Dat is, de wagens zullen met zulke snelheid en rumoer door de straten en stegen der stad rollen en hollen, en bulderen, alsof de voerlieden en die daarop zitten dol en razend waren. **zij lopen ginds en weder op de straten; hun gedaanten zijn als der fakkelen,** De zin is, het zal schijnen dat er vuur uit hunne ogen springt, als zij toornig zijn. **zij lopen door elkander henen als de bliksemen.** Of, *zij zullen doorbreken als de bliksem*.

5. **Hij zal** Te weten, de koning van Assyrië. **aan zijn voortreffelijken gedenken,** Dat is, hij zal zijn vertrouwen op hen stellen. Anders: *hij zal zijne geweldigen monsteren.* **doch zij zullen struikelen** Dat is, zij zullen zo haastelijk lopen en met zulke onzinnigheid, dat zij over elkander zullen tuimelen en vallen. **in hun tochten;** Of, *in hunne gangen*; dat is, op hunne straten en stegen, overal waar zij heengaan. **zij zullen haasten** Te weten, de Assyriërs. **naar hun muur,** Versta, de muren der stad Nineve. **als het beschutsel vaardig zal wezen.** Of, *het deksel*. Versta, een krijgsgetimmer als een galerij, onder hetwelk de soldaten schotvrij waren. Hebr. *en het beschutsel zal vaardig gemaakt*.

6. **De poorten der rivieren zullen geopend worden,** Dat is, de waterpoorten. Hier wordt gesproken van het water van den *Tiger* en andere beekjes daarin en daaruit vlietende, en dicht onder de stad Nineve lopende. De zin is: Se vijand zal aan dien hoek in de stad vallen, waar zij schijnt het allersterkst te wezen, te weten, daar ter plaatse waar de *Tiger* en andere beken lopen. *Diodor. Siculus zegt. lib. 3, Biblioth. cap. 7,* dat als de Chaldeënen Nineve belegerd hadden, zo is de muur dezer stad, door het hoge oplopen van den *Tiger* omgeworpen, over een lengte van twintig stadiën, door welke *bres* de vijanden in de stad vielen. **en het paleis** Of, *de tempel*, want het Hebr. woord

betekent beide, zo een paleis als een tempel, en versta hier den tempel van den Assyrischen afgod. **zal versmelten.** Te weten, voor de hitte des vuurs, hetzij van het stoffelijke vuur, of van den brandenden toorn Gods. Anders: *zal wegvlieten.* Dir past wel, indien men ziet op den groten oloop van het water.

7. En Huzab Verscheidenen verstaan dat *Huzzab* is de naam der koningin. Anderen menen dat *Huzzab* betekent *koningin*, van *Jatzab*, *bijstaan*, omdat zij dagelijks bij den koning stond of kwam; verg. Ps. 45:10. Anders: *die vastgesteld is*; dat is, de stad die meent vast te staan. **zal gevankelijk weggevoerd worden,** Of, *zal ontbloot*, of, *ontdekt worden*, te weten van haar juwelen en kostelijk sieraad. **men zal haar heten voortgaan;** Of, *opgaan*, te weten, op den wagen, in welken zij gevankelijk zal weggevoerd worden uit haar land in een ander. **en haar maagden zullen haar geleiden, als met een stem der duiven,** Dat is, al schreiende, al wenende, en al zuchtende in haarzelve, niet overluid durvende roepen en schreien, uit vrees der vijanden. **trommelende op haar harten.** Alsof hij zeide: Zij zullen niet op tamboerijnen of trommels spelen, gelijk zij in hare vreugde plachten te doen, maar zij zullen met hare vuisten op hare borsten slaan, tot een teken der benauwdheid van hare harten.

8. Nineve is wel als een watervijver, Dat is, Nineve is van den beginne aan zeer volkrijk geweest. Aldus wordt *veel water voor veel volk* genomen, Jes. 8:7; Openb. 17:15; verg. Jona 4:11. **van de dagen af dat zij geweest is,** Hebr. *van de dagen zij*, zonder meer. **doch zij zullen vluchten.** Te weten, de inwoners van Nineve zullen vluchten, als hunne stad van hunne vijanden zal ingenoemd worden. **Staat, staat! zal men roepen,** maar niemand zal omzien.

9. Rooft zilver, rooft goud, Versta dit gesproken te zijn tot de vijanden, die Nineve zouden overvallen, hetzij dat men het neemt voor de woorden van den profeet, of der

soldaten, hunne kameraden aansprekende. **want er is geen einde des voorraads, der heerlijkheid** Versta hier door *voorraad* allerlei schatten en kleinodiën, geld, klederen, enz. **van allerlei gewenste vaten.** Dat is, van allerlei schoon huisraad, dat men zou kunnen of mogen wenschen. Verg. 2 Kron. 32:27.

10. Zij is geledigd, Te weten, Nineve. **ja, uitgeledigd, uitgeput, en haar hart versmelt, en de knieën schudden, Of, tegen elkander aanslaan of stoten;** verg. Jes. 13:7; Dan. 5:6. **en in al de lenden is smart, en hun aller aangezichten betrekken,** Zie de aantekening bij Joel 2:6. **als een pot.** Te weten, gelijk een pot of ketel, waar men spijs in kookt en die over het vuur hangt en berookt.

11. Waar is *nu* Dir zijn de woorden van den profeet, sprekende in den naam van God, en de overwonnen Assyriërs beschimpende. **de woning der leeuwen,** Aldus noemt de profeet de inwoners van Nineve, die rovers en bloeddorstige mensen geweest zijn, inzonderheid hunnen koningen, vorsten en krijgsoversten; zie Ezech. 19:2,3, met de aantekeningen aldaar, enz. De apostel noemt ook den keizer Nero een leeuw; 2 Tim. 4:17. **en die weide der jonge leeuwen? Alwaar de leeuw, de oude leeuw, en het leeuwenwelp wandelde, en er was niemand, die hen verschrikte.**

12. De leeuw, die genoeg roofde voor zijn welpen, en worgde voor zijn oude leeuwinnen, Der leeuwen aard is de dieren, die zij gevangen hebben, te stikken en te versmachten. **die zijn holen vervulde met roof, en zijn woningen met het geroofde.**

13. Ziet, Ik *wil* aan u, Zie de aantekening bij Jer. 21:13. Anders: *Ik kom tot u*, te weten, om u te straffen; Hij wendt zijne aanspraak tot de Ninevieten. **spreekt de HEERE der heirscharen, en Ik zal** Dat is, Ik zal uwe wagens verbranden, o Nineve, zodat zij in rook zullen verdwijnen. Verg. Richt. 20:40. **haar wagenen in rook verbranden, Te**

weten, van de stad Nineve. Hier is ene verandering van persoon, *hare voor uwe*. en het zwaard zal uw jonge leeuwen verteren, O Nineve. En *uwen roof*; dat is, den roof dien gij, Ninevieten, geroofd hebt. en Ik zal Dat is, Ik zal uwe wagens verbranden, o Nineve, zodat zij in rook zullen verdwijnen. Verg. Richt. 20:40. uw roof O Nineve. En *uwen roof*; dat is, den roof dien gij, Ninevieten, geroofd hebt. uitroeien van de aarde, Of, *afsnijden*. en de stem uwer gezanten zal niet meer gehoord worden. Of, *van uwe gezanten*, door wie gij den koningen rondom heen den krijg pleegt aan te zeggen. Zie 2 Kon. 18:17, enz.

Nahum 3

1. Wee der bloedstad, Hier wordt nog steeds gesproken van de stad Nineve; verg. Ezech. 22:2. Hebr. *stad der bloeden*. Alzo ook Ezech. 24:9. die gans vol leugen, en verscheuring is! Het Hebr. woord past eigenlijk op de verscheurende dieren, gelijk Ps. 7:3. de roof houdt niet op. Hebr. *wijkt niet*, gelijk Exod. 33:11, en Jes. 46:7. De zin is: De Ninevieten varen steeds voort in het begaan van allerlei roverij en geweld.
2. Er is het geklap der zweep, Hebr. *de stem der zweep, en de stem der beweging van het rad*. en het geluid van het bulderen der raderen; en de paarden stampen, Of, *der paarden, de aarde met den voet stampende*. en de wagens springen op. Of, *opspringende*. In dit vers wordt afgemaald de aankomst van het vijandelijk leger, met zeer bekwame en levendige manieren van spreken.
3. De ruiters steekt omhoog, zo het vlamme zwaard, als de bliksemende spies, en er zal veelheid der verslagenen zijn, en een zware menigte der dode lichamen; ja, er zal geen einde zijn der lichamen, men zal over hun lichamen struikelen; De zin is: Men zal over de straten niet kunnen

gann, zonder over de dode lichamen te treden.

4. Om der grote hoererijen Of, *om de veelheid der hoererijen*; versta hier zowel geestelijke hoererij, dat is, afgoderij, als vleselijke ontucht. wil der zeer bevallige hoer, Alzo noemt hij de stad Nineve. Hebr. *de hoer goed van gunst*. der meesteres der toverijen, Of, *der voorstandster, der patrones van de toverijen*. die met haar hoererijen Of, *door*. volken verkocht heeft, Dat is, tot slaven en lijfeigenen gemaakt heeft. en geslachten met haar toverijen.
5. Ziet, Ik wil aan u, Zie boven Nah. 2:13, en Jes. 47:3. spreekt de HEERE der heirscharen, en Ik zal uw zomen ontdekken boven uw aangezicht, De zin is: Ik zal uwe zomen, of lijsten, of slappen laten oplichten tot op uw aangezicht; dat is, Ik zal u de allergrootste schande aandoen. Verg. Jes. 47:3; Jer. 13:22,26, en Ezech. 16:37. en Ik zal den heidenen uw naaktheid, en den koninkrijken uw schande wijzen.
6. En Ik zal verfoeilijke dingen op u werpen, Als slijk en modder, enz., waarmede men openbare en uit de steden gebannen hoeren pleegt te werpen. en u tot schande maken, en Ik zal u als een spiegel stellen. Dat is, Ik zal u zo straffen en zo ganselijk te schande maken, dat gij anderen volken en natiën tot een spiegel en voorbeeld zult wezen, alzo dat als zij van een grote straf, die enige natie is overkomen, spreken zullen, u tot een exempel zullen noemen en voorbrengen; anders: *als een gaapsel*; anders: *als drek*, als vuiligheid.
7. En het zal geschieden, dat allen, die u zien, van u wegvlieden zullen en zeggen: Als de walg en een afkeer van u hebbende. Nineve is verstoord, Dat is, verwoest, verdelgd, vernield. wie zal medelijden met haar hebben? Verg. Jes. 51:19; Jer. 15:5. Van waar zal ik u troosters zoeken?

8. Zijt gij beter Of, zou het u beter gaan dan No? dan No, Dit is de naam ener stad in Egypte, naderhand *Alexandrië* genoemd omdat zij van *Alexander den Grote* is herbouwd, verbeterd en vergroot geworden; zie Jer. 46:25; Ezech. 30:14,15,16. de volkrijke, gelegen in de rivieren? Zie *Strabonem, lib 17, van Alexandrië.* die rondom henen water heeft, welker voormuur de zee is, Of, *voorwerk, vesting.* Anders, *wiens rijkdom de zee is.* haar muur is Of, *haar muur bestaat uit de zee.* Te weten, de Egyptische zee, of, het meer *Mareias, of, Mareotis.* van zee. Te weten, de Egyptische zee, of, het meer *Mareias, of, Mareotis.*
9. Morenland en Egypte waren haar macht, en er was geen einde; Dat is, hare bondgenoten en helpers waren ontelbaar. Put en Lybea waren tot uw hulp. De zin is: A; die volken hielpen u, o stad No, maar evenwel konden zij u niet redden of verlossen uit de hand van den koning *Nebukadnezar.*
10. Nog is zij gevankelijk gegaan in de gevangenis; Dat is, hare inwoners zijn gevangelijk weggevoerd; dat is, zij zullen gevankelijk weggevoerd worden, alzo doorgaans. Dit schijnt geschied te zijn ten tijde als *Nebukadnezar* Egypte heeft overheerd; zie Jer. 46. ook zijn haar kinderen op het hoofd van alle straten Dat is, op de hoeken aller straten. verpletterd geworden; Zie voorbeelden van dergelijke wreedheid, 2 Kon. 8:12; Ps. 137:9; Jes. 13:16; Hos. 14:1. en over haar geeerden hebben zij het lot geworpen, Te weten, als men hen als gevangenen onder de krijgslieden uitdeelde. en al haar groten zijn in boeien gebonden geworden. Of, *aan ketens,* of, *aan ijzeren banden.*
11. Ook zult gij O Nineve. dronken worden, Te weten, van den beker der gramschap Gods; zie Jer. 25:15,27, enz. gij O Nineve. zult u verbergen; ook zult gij O Nineve. een sterkte zoeken vanwege

- den vijand. Dat is, om u te verbergen voor uwen vijand; of om uwen vijand te stuiten.
12. Al uw vastigheden zijn vijgebomen De zin is: Al uwe fortten zijn zo zwak, dat zij den vijand zonder moeite in de handen zullen vallen als de vijgebomen geschud worden. met de eerste vruchten; Anders: *en de eerste vruchten,* die niet lang duren. indien zij geschud worden, zo vallen zij dien op den mond, die ze eten wil. Hebr. *des eters;* dat is, die ze begeert te eten.
13. Ziet, uw volk zal in het midden van u tot vrouwen worden; Dat is, verbaasd zijn, huilen en wenen, gelijk de vrouwen, weerloos en machteloos. Verg. Jes. 3:12; Jer. 50:37, en Jer. 51:30. de poorten uws lands zullen uw vijanden wijd geopend worden; Hebr. *openende geopend worden.* Zie Nah. 3:2. het vuur Versta, het vuur van den toorn Gods, of het stoffelijke vuur, of het vuur van den oorlog. zal uw grendelen verteren. Dat is, uwe vastigheden. Aldus wordt het woord *grendels* genomen. 1 Sam. 23:7; 1 Kon. 4:13; 2 Kron. 8:5, en 2 Kron. 14:7; Ps. 147:13; Jer. 49:31, en Jer. 51:30; Klaagl. 2:9; Amos 1:5; Jona 2:6, en elders meer. # La 2.9 Am 1.5 Jon 2.6
14. Schep u water ter belegering; Of, *put water;* dat is, doe provisie van water, heb water in voorraad, opdat gij het moogt genieten in den tijd der aanstaande belegering. Het is ene spotrede. Men kan hier door *water gelijk elders door brood* verstaan alle noodwendigheid tot onderhoud voor het leven van node. versterk uw vastigheden; ga in de klei, Dat is, bereid alles wat tot het metselen van muren en vastigheden van node is. en treed in het leem; verbeter den ticheloven. Hebr. *versterk.* Zie Neh. 3:4, enz. De zin is: Bak vrij, en heb in voorraad een groot getal bakstenen, om uwe stadsmuren te verbeteren en te versterken.
15. Het vuur zal u Gelijk in Nah. 3:13. aldaar verteren; Te weten, in uwe sterkten en vastigheden. Of, als gij zult bezig zijn om u te versterken. het zwaard zal u

uitroeien, Of, *afsnijden*. het zal u afeten, als de kevers, De zin is: Gelijk de kevers in een korten tijd het kruid des velds afeten, also zullen de vijanden u haast vernielen. Anders: *als kevers*; dat is, God zal de Assyriërs verteren en te schande maken, gelijk de kevers vernield worden door den regen en koud onweder. **vermeerder u** Hier spreekt hij Nineve aan, want het woord staat in het vrouwelijk geslacht. Aldus zou de rede volkomener zijn: *Vermeerder, u o koning, als de kevers; vermeerder u, o Nineve als de sprinkhanen*. de zin is: O gij koning van Assyrië en gij Nienevieten, doet al wat gij kunt, het is al te vergeefs, de grote legers zullen u in tijd van nood niet kunnen helpen. *Vermeerder u*. Hebr. *verzwaart u*; dat is, brengt een zwaar leger te velde. **als sprinkhanen**. Grote heirlegers worden meermalen bij sprinkhanen en kevers vergeleken, gelijk Richt. 6:5, en Richt. 7:12; Jer. 46:23.

16. **Gij hebt meer handelaars**, Of, *kooplieden*, die hun handel drijven door de gehele wereld, of omliggende landen. Hebr. *gij hebt uwe handelaars vermenigvuldigd meer dan*, enz. **dan er sterren aan den hemel zijn; de kevers zullen invallen**, De zin is: De soldaten zullen als kevers bij menigte in uw land vallen, dat plunderen, beroven, bederven, vernielen en daarvan trekken met den buit. Doch anderen verstaan dit also, dat de kooplieden vluchten en vlieden zullen, als de vreemde kevers in het land komen. **en er van vliegen**.

17. **Uw gekroonden** Aldus noemt de profeet de voortreffelijkste heren en ambtdragende personen van den koning van Assyrië. Anders: *uwe gehaarde*, omdat de grote heren lang haar plachten te dragen. **zijn als de sprinkhanen**, Te weten, in menigte als de sprinkhanen. **en uw krijgsoversten** Zie van dit woord Jer. 51:27. **als de grote kevers**, Hebr. *als kevers der kevers*. Alzo zegt men: *Heere der heren, Koning der koningen, Lied der liederen*, enz. **die zich in de heiningmuren legeren in de koude der dagen**; Dat is, ten tijde der koude, namelijk des nachts, als de zon onder is: of *ten dage der koude*, dat is,

als het koud is. **wanneer de zon opgaat, zo vliegen zij weg**, Dat is, zij trekken haastelijk het land uit. Alzo wordt *vlieden* voor *haastelijk komen* genoemd, Hoogl. 8:14, en de aantekening aldaar, en Matth. 10:23. **also dat hun plaats onbekend is, waar zij geweest zijn**.

18. **Uw herders** Dat is, uwe regenten, gelijk Jer. 49:19, en Jer. 50:6. **zullen sluimeren**, Dat is, zij zullen traag en onachtzaam zijn, of zij zullen dood zijn, gelijk Ps. 76:6. **o koning van Assur! uw voortreffelijken** Dat is, uwe krijgsoversten, uwe vorsten. **zullen zich leggen**, Dat is, zij zullen tehuis blijven, of, zij zullen terneder gelegd worden; of de zin is: Zij zullen stil zitten, en zij zullen op hunne bedden blijven liggen, zorgeloos zijn en hun wellust plegen. Of, *zij zullen begraven zijn*. Verg. Ps. 94:17. **uw volk** De zin is: Uw volk dat veel in getal is, zal op de bergen verspreid worden, gelijk de schapen, die geen herder hebben. **zal zich op de bergen wijd uitbreiden, en niemand zal ze verzamelen**. Want de herders zullen òf slof en onachtzaam, òf dood zijn.

19. **Er is geen samentrekking voor uw breuk**, Dat is, gene genezing, dat is, uwe breuk of kwetsuur kan niet tezamen getrokken noch genezen worden. Als de wonde begint te genezen, zo wordt zij droog, als zij droog wordt, zo rimpelt zij en trekt tezamen. **uw plage is smartelijk**; Zie Jer. 14:17. Alzo ook Jer. 10:19, en Jer. 30:12; Micha 1:9. De zin is: Gij zijt also geslagen, dat gij ongeneeslijk zijt. **allen, die het gerucht van u horen**, Hebr. *allen die uwe horing horen*, dat is, het gerucht van uwe breuk, dat is, allen die horen zullen hoe gij verstoord en geplaagd zijt. **zullen de handen over u klappen**; Tot een teken van vreugde en blijdschap over uwen val. **want over wien is uw boosheid niet geduriglijk gegaan?** De zin is: Daar is geen volk noch Natie, dat gij niet gekweld hebt zonder ophouden; daarom zullen zij allen zich verheugen als zij uwen ondergang zullen vernemen, de rechtvaardige oordelen van God prijzende.

